

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2008-04-29
Meddelad i
Stockholm

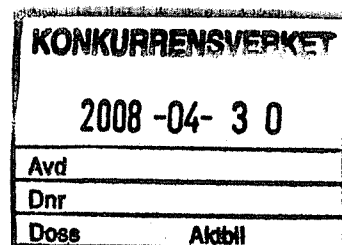
Mål nr
7623-08
Rotel 227

SÖKANDE

Spånga Blåband, 802017-7369
Skogängsvägen 59
163 41 Spånga

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår överklagandet.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet av den 10 april 2008.

Dok.Id 326405

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post: lansrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDEN M. M.

Arbetsförmedlingen har genomfört en upphandling av "Aktiviteter inom jobb- och utvecklingsgarantin – målgrupp utrikes födda" i upptagningsområde Södertälje, Huddinge och Solna, diarienummer 2008/10077/2.9 (tidigare AMS diarienummer 07-5239-18). Upphandlingen har genomförts som en förenklad upphandling enligt 6 kap. LOU. Enligt meddelande om tilldelning daterat den 31 mars 2008 inkom tolv anbud inom anbudstiden. I meddelandet anges att sex anbud inte uppfyller kvalificeringskraven i anbudsintjudan och att dessa anbud därför förkastats, Spånga Blåbands anbud var ett av dessa. Vidare anges i meddelandet om tilldelning att Arbetsförmedlingen kommer att teckna avtal med tre anbudsgivare.

Spånga Blåband ansöker om överprövning. Föreningen begär även att länsrätten ska fatta ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får slutföras innan något annat har beslutats. Som grund för sin talan anför Spånga Blåband bl.a. följande. Arbetsförmedlingen menar att Spånga Blåband inte uppfyllt förfrågningsunderlagets skall-krav att genom ett typexempel praktiskt visa hur en deltagare genom individuellt anpassade insatser når målet anställning. Spånga Blåband har i sitt anbud beskrivit ett typexempel beskrivs på följande sätt:

- Deltagaren ges individuellt anpassade åtgärder genom
- arbetsträning på Spånga Blåbands egna arbetsplatser,
  - praktik på ett folkrörelsenätverks "mjuka" arbetsplatser,
  - praktik på folkrörelseföretag som arbetar på marknaden,
  - arbetsförberedande praktik genom Spånga Blåbands kontaktnät bland företag på marknaden,
  - samtidigt tillgång till motivationssamtal enskilt och i grupp

Härmed menar Spånga Blåband att frågan om beskrivning av ett typfall är besvarad. Spånga Blåband anser även att det stora antalet icke kvalificerade anbud, hela sex stycken, indikerar att det inte är helt entydigt hur skallkravet avseende typexemplet ska tolkas. Eftersom anbudsintjudan rör tjänster som handlar om att arbeta med människor måste Arbetsförmedlingen tillåta ett visst tolkningsutrymme i sättet att besvara frågorna. Det är inte

rimligt att Arbetsförmedlingen kan tolka besvarandet av skall-krav hur snävt som helst. En annan indikation på att det finns tolkningsutrymme av hur frågan om typexempel ska uppfattas är att en stor del av de anbudsgivare som inte bedömts uppfylla skall-kraven utgörs av företag/organisationer som i likhet med Spånga Blåband länge lagt och vunnit anbud och därmed rimligen har vana av att skriva anbud.

Länsrätten beslutade den 10 april 2008 att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Arbetsförmedlingen bestrider Spånga Blåbands ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Det synes som att Spånga Blåband har ansökt om överprövning två gånger i samma upphandling. För det fall länsrätten skulle komma fram till att det rör sig om två olika överprövningar vill Arbetsförmedlingen anför bl.a. följande. Arbetsförmedlingen har gjort en riktig bedömning som inte strider mot reglerna i LOU. I Spånga Blåbands anbud finns inte något typexempel angivet vilket är upptaget som ett krav i anbudsintjudan. Spånga Blåband visar i anbudet på olika moment som deras offererade tjänst innehåller, detta är inte att likställa med ett typexempel. Spånga Blåband har inte under anbudstiden vänt sig till upphandlande enhet för att ställa frågor kring förfrågningsunderlaget. Under hela anbudstiden har ansvarig personal funnits tillgänglig för att svara på frågor. Ett skallkrav kan inte vara mer eller mindre uppfyllt. Om det ställs krav på viss information kan ingen tolkning ersätta saknad information. Kvalificeringsfasen får inte sammanblandas med utvärderingsfasen. Det faktum att Spånga Blåband har levererat tjänster till Arbetsförmedlingen tidigare kan inte tillmätas någon betydelse för att klara återopade kvalificeringskrav i nu aktuell upphandling.

Spånga Blåband har i yttrande av den 14 april 2008 utvecklat sin talan och anför bl.a. följande. Ordet typexempel uppfattas i normalt språkbruk som

att ett normalt förekommande fall skall beskrivas. Spånga Blåband hänvisar till den tolkning som Räddningsverket har på sin hemsida som gäller typexempel på en räddningscentral: ”en fast ledningsplats, utformad och utrustad för att ledning av kommunal räddningstjänst ska bedrivas därifrån under alla de situationer som är relevanta med hänsyn till den riskbild som finns i varje kommun”. I allmänt språkbruk uppfattas således typexempel som att det beskriver den vanliga utrustningen eller det vanliga förfarandet i verksamheten utan att gå in i detaljer. Det är därför naturligt att Spånga Blåband uppfattade ordet typexempel som krav på att anbudsgivaren i anbudet skulle sammanfattningsvis beskriva ett normalt förfarande för att få en deltagare att nå målet anställning. Därför ställde Spånga Blåband inte heller någon fråga angående kravet eller tolkningen av detsamma. Under punkt 3.8 a i anbudet visar Spånga Blåband hur de individuella insatserna utformas. Vidare under punkt 3.8 g anger Spånga Blåband fyra olika insatser vilka är exempel på de möjligheter som Spånga Blåband har att göra individuella insatser för varje deltagare. Genom att Spånga Blåband angett olika slags insatser (arbetsträning, folkrörelsenätverket, arbetsförberedande praktik, motivationsträning) har Spånga Blåband visat att insatserna kan variera. Det finns inte en väg som samtliga deltagare måste följa, en stor del av deltagarna kommer däremot att ta del av flera av typexemplets insatser. Spånga Blåband bestrider därför Arbetsförmedlingens bedömning att Spånga Blåband inte uppfyllt alla skall-krav.

Arbetsförmedlingen vidhåller sin inställning i kompletterande yttrande av den 15 april 2008 och anför huvudsakligen följande. Arbetsförmedlingen anser att hänvisningen till Räddningsverkets hemsida inte är relevant för denna upphandling, Arbetsförmedlingen kan inte heller vara bunden av vad en annan myndighet anser utgör ett typexempel i ett visst avseende. Vad Spånga Blåband anför beträffande ordet typexempel i sitt yttrande samt även i sitt anbud och hur det uppfattas i allmänt språkbruk tycks snarare hänföra sig till vad som kan anses falla under termen tjänstebeskrivning.

Det är Arbetsförmedlingen som avgör huruvida kvalificeringskraven i ett
anbud är uppfyllda eller ej.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall upphandling föras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

I 7 kap. 2 § samma lag anges att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantörens lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göra som eller att den får avslutas först sedan rätelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget anges att tjänsten som upphandlingen avser finns beskriven i förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin. Det anges vidare att uppdraget ställer höga krav på leverantörens förmåga att flexibelt kunna utforma och anpassa insatserna samt att leverantörens förmåga att pröva nya angreppssätt och nya lösningar kan vara avgörande m.m.

I förfrågningsunderlaget till upphandlingen anges under "Krav på tjänsten", punkt 3.8 "Innehåll, upplägg och genomförande" följande.

Anbudet skall innehålla följande:

- a) en utgörlig beskrivning av planerat innehåll och upplägg samt hur leverantören avser att genomföra tjänsten.
- b) en beskrivning av vilken metodik som leverantören avser att använda samt hur både individens och marknadens behov kan tillgodoses
- c) en beskrivning av på vilket sätt återopade metoder/metodik bidrar till att skapa förutsättningar för att deltagarna får en anställning
- d) en beskrivning av hur anbudsgivaren planerar att utnyttja offererade personella resurser i förhållande till tjänsten och till deltagarna
- e) en särskild beskrivning på vilket sätt valda metoder innehåller nya angreppssätt/vägar för att uppnå målet anställning. Nyskapande kan innebära både nya, oprövade metoder och utveckling av tidigare kända arbetssätt.
- f) uppgift om på vilka sätt varje deltagare har tillgång till personalen.
- g) ett (1) typexempel som praktiskt visar hur en deltagare genom individuellt anpassade insatser når målet en anställning.

Spånga Blåband har i sitt anbud redogjort hur de uppfyller kraven punkt för punkt under separata rubriker. Punkten g) har följande rubrik: "Hur en deltagare genom individuellt anpassade metoder når målet anställning" och har följande lydelse.

Genom att Spånga Blåband har ett brett utbud av former för kontakt med arbetsmarknaden vidgas möjligheterna att nå anställning. Det ger möjlighet till individuella och flexibla insatser som att;

- bli redo för arbetsmarknaden via arbetsträning genom Spånga Blåbands egna verksamheter
- få ytterligare en ingång till arbetsmarknaden genom folkrörelsenätverket, vilket ger både kontakter som är användbara på arbetsmarknaden och praktik i lugn miljö samt därifrån en sluss på arbetsmarknaden genom de folkrörelseföretag som arbetar på marknaden,
- kunna få arbetsförebereidande praktik genom Spånga Blåbands stora kontaktnät bland företag på marknaden,
- samtidigt ha tillgång till motivationsträning enskilt och i grupp.

Länsrättens bedömning

Inledningsvis kan länsrätten konstatera att vad Arbetsförmedlingen anfört om att Spånga Blåband ansökt om överprövning två gånger i samma upphandling inte stämmer. Mål 7141-08 rör en upphandling med annat diarienummer och separat tilldelningsbeslut. Spånga Blåbands ansökan om överprövning gällande i förevarande mål aktuell upphandling med diarienummer 2008/10077/2.9 ska därför tas upp till prövning.

Spånga Blåband har i ansökan om överprövning anfört att Arbetsförmedlingen felaktigt uteslutit föreningen från anbudsprövningen. Av föreningens ansökan om överprövning framgår att de anser att de uppfyller samtliga skall-krav ställda i förfrågningsunderlaget.

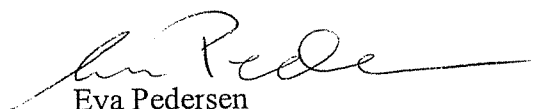
Den upphandlande enheten ska i förfrågningsunderlaget ange tydligt vilka krav som måste uppfyllas för att ett anbud ska kunna antas. De krav som ställs i kvalificeringsfasen är inte möjliga att uppfylla i lägre eller högre grad utan är av den art att de endast kan uppfyllas helt eller inte alls, därav benämningen skall-krav. Uppfyller ett anbud inte ett eller flera skall-krav ska anbudet förkastas. För det fall en upphandlande enhet skulle ta upp ett

anbud till prövning som inte uppfyller ett eller flera skall-krav skulle detta innebära en särbehandling av anbudsgivarna. I 1 kap. 4 § stadgas att upphandlingar ska genomföras affärsmässigt, detta innebär att principerna om likabehandling, proportionalitet, icke-diskriminering, ömsesidigt erkännande och transparens ska följas genom hela upphandlingsförfarandet.

Vidare ska kraven som en upphandlande enhet ställer i ett förfrågningsunderlag vara så klart och tydligt utformade att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kraven på samma sätt. Av tilldelningsmeddelandet framgår att de andra anbuden som förkastats på grund av att de inte uppfyllt kvalificeringskraven har avsett andra krav. Endast Spånga Blåbands anbud har förkastats därför att det inte uppfyllt kravet ställt i punkt 3.8 g) avseende typexempel. Enligt länsrättens bedömning är inte kravet under nämnda punkt så otydligt eller oklart utformat som Spånga Blåband vill göra gällande.

Av Spånga Blåbands anbuds lydelse under nämnda punkt kan det inte utläsas att ett typexempel angetts. Vad som istället anges är, som Arbetsförmedlingen anfört, olika moment som deras tjänst innehåller vilket efterfrågas under punkten 3.8 a). Arbetsförmedlingen har därför haft fog för att inte utvärdera föreningens anbud. Mot denna bakgrund finner länsrätten att Spånga Blåband inte har visat att Arbetsförmedlingen har brutit mot någon bestämmelse i LOU som medfört att föreningen lidit eller kan komma att lida skada. Spånga Blåbands ansökan om överprövning skall därför avslås och det interimistiska beslutet skall upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Eva Pedersen

Rådman

Föredragande har varit Helena Henriksson

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

